

06 • oktober 2003

da občutim v sebi le eno veličast vesoljstva tihega

Peter Špacapan

MED REZULTATI IN NEANGAŽIRANOSTJO

Predno iščemo vzroke za uspešnost mladih v športu, kulturi, znanosti..., se moramo vprašati, zakaj imajo nekateri veselje do šolskih in izvenšolskih dejavnosti, zakaj so nekateri aktivni vsepovsod, drugih pa udejstvovanje ne zanima, zgledajo brez kakršnegakoli interesa in so redkokdaj prisotni v naših društvih.

V večkrat se sprašujem, kaj je tisto, kar mlade spodbuja k aktivnemu in uspešnemu delovanju na izvenšolskem področju. Sta mar to le denar in častihlepje, kot danes marsikdo trdi? Ne... kar mladega človeka motivira, je nekaj mnogo bolj preprostega in enostavnega. To sta

okolje in vzdušje sredi katerih živi, ki temeljita na pozitivnih in spodbudnih besedah in dejanjih, na pohvalah in konstruktivnih kritikah. Mlad človek išče danes predvsem zavest in prepričanje, da je vsaka njegova dejavnost pozitivna in koristna, predvsem pa si želi, da bi v stvarnosti, ki

ga obdaja, zapustil svoj pečat. Zaveda se važnosti vsakega najmanjšega dejanja, storjenega z ljubeznijo.

Vsako konstruktivno dejanje ima v sebi izreden pozitiv-

(dalje na zadnji strani)

Ivana Gantar

Uspehi nekaterih naših vrhunskih športnikov nam vlivajo prepričanje, da mladina rada zasleduje rezultate v dejavnostih, ki so najprej le konjiček, potem pa tudi kaj več kot to. Vendar opažamo na drugi strani tudi premajhno vztrajnost, neangažiranost, brezbržnost. Mladi se kmalu naveličajo česar koli...

V sak izmed nas je verjetno v minulih tednih z veseljem in ponosom sledil evropskim uspehom Poletove kotalkarice Tanje Romano in goriškega odbojkarja Mateja Černica; veliko pa je tudi drugih slovenskih športnikov, ki stalno segajo po novih naslovih. Sama sem redno sledila predvsem tema dvema slovenskima športnikoma in z navdušenjem spremljala njune zmage, pa tudi poraze in razočaranja, saj šport ni samo zabava.

Človek, ki je že kot otrok vključen v športna in kulturna društva, laže spoznava svet in družbo, v katerih živi, saj je vsak dan v družbi svojih sovrstnikov in z njimi dorašča. Vseeno pa je število vpisanih v naša društva vsako leto manjše, to pa je predvsem vidno pri športnih društvih. Zdi se mi, da se mladi vse manj navdušujejo za t.i. "klasične" športne panoge in raje odkrivajo novejšje in modernejše. Tako se mi je pred kratkim zgodilo, da je majhna deklica odgovorila na moje vprašanje, zakaj je zapustila odbojgarsko

ekipo, da se je pač naveličala odbojke in da se bo sedaj posvetila plesu, ki jo izredno navdušuje in s katerim se ukvarja tudi veliko drugih deklic.

(dalje na zadnji strani)

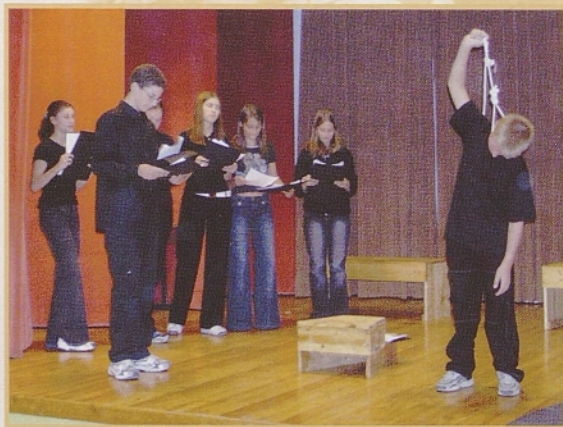

Matej Černic (levo) in Tanja Romano (na desni), mlada slovenska športnika, ki dosejata uspešne rezultate na evropski in svetovni ravni (foto KROMA).

DRAGA MLADIH - JESEN 2003

Priložnost za *ustvarjanje,*
razmišljanje in zabavo

Letošnji jesenski del Drage mladih je potekal v soboto, 6. septembra, v parku Finžgarjevega doma na Opčinah. Še pred tem pa so MOSP-ovci priredili razne delavnice za zamejsko mladino.

USTVARJALNE DELAVNICE - UVOD V SEZONO MOSP-a

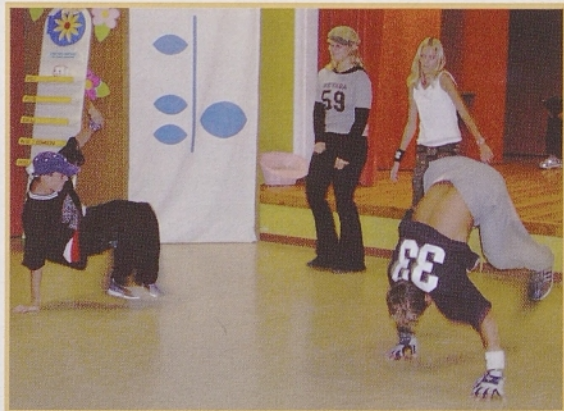
Ze v četrtek, 4. septembra, popoldne je MOSP torej poskrbel za gledališko, plesno in novinarsko, zvečer pa še za rock in mednarodno delavnico. Vse te delavnice so bile izoblikovane kot uvod v delovanje krožkov; seveda pa je bilo na vrsti tudi praktično delo. Gledališka delavnica je pod vodstvom Lučke

Peterlin naštu-dirala Petanovo Enciklopedija humorja in se z njo predstavila gledalcem v soboto zvečer. Igro so spremljale razgibane koreografije Raffaele Petronio in Janje Žiberna na notah znanih modernih pesmi. Novinarska skupina, ki jo je vodila Breda Susič, pa se je ukvarjala z anketami in intervjuji o raznih temah, kot so poznavanje raznih medijskih načinov izražanja pri mladih. Rock in mednarodna

delavnica pod vodstvom Danila Pahorja in Matjaža Jakliča pa sta nakazali program istoi-menskih krožkov za sezono 2003/04.

ZNANJE - POVEZOVALNA MOČ SLOVENCEV

Vsoboto, 6. septembra, so se mladi zamejci srečali s sovrstniki iz Slovenije. Zjutraj je potekala okrogla miza z naslovom "Znanje - povezovalna moč Slovencev", pri kateri so sodelovali bivši minister za šolstvo in univerzitetni profesor dr. Peter Vencelj, strokovnjakinja s področja šolstva in znanosti dr. Darja Piciga in zamejski absolvent na AGRFT Martin Turk, prejemnik številnih odlikovanj za režijsko delo in asistent režije pri filmu Nikogaršnja zemlja. V prvem delu okrogle mize sta se predvsem dr. Piciga in dr. Vencelj osredotočila na analizo visokošolskega sistema v Sloveniji v luči aplikacije znanja v delovnem

Udeleženci delavnic so se predstavili z gledališko in plesno predstavo (foto Matej Susič)

MLADI! VABLJENI!

MOSP, SKK in Shalom vam ponujajo:

- ▶ časnikarski krožek (1x mesečno)
- ▶ gledališki krožek (1x tedensko)
- ▶ plesna skupina (po domeni)
- ▶ mednarodni krožek (po domeni)
- ▶ MOSP-rock (po domeni)

Za vse informacije: **040-370846** (Nadia)

svetu. Bolj enostavno povedano, sta se gosta na glas vprašala in skušala odgovoriti, ali visoka stopnja izobrazbe, ki vlada v Sloveniji, odgovarja potem tudi uspešnosti na raziskovalnem in gospodarskem področju. Iz raznih primerjalnih analiz sta ugotovila, da imajo slovenski absolventje veliko znanja, tega znanja pa ne znajo uporabiti v praktičnem življenju. Gosta sta nato skušala ugotoviti - tudi s pomočjo mladih, ki so se vključili v debato - , zakaj prihaja do tega. Eden od razlogov tiči že v samem univerzitetnem sistemu: na večini slovenskih fakultet profesorji sicer zahtevajo visoko stopnjo znanja, vendar na noben način ne spodbujajo ustvarjalnosti študentov. Zato se večkrat študij omeji na golo "piflanje", študentje pa niso navajeni na kritično razmišljanje in na razvijanje lastnih idej. S tem v zvezi pa je bilo pričevanje Martina Turka dragoceno, saj je izpostavil dejstvo, da pa je

Akademija za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani zelo kvalitetna prav zato, ker je usmerjena tudi v praktično delo. Fakulteta omogoči študentom, da se sami preizkusijo (npr. snemajo filme, ki bi bili drugače izredno dragi), se udeležijo raznih mednarodnih festivalov, obenem pa spoznajo podobne akademije širom po Evropi.

Drugi razlog za premajhno uspešnost slovenskih diplomirancev v gospodarstvu tiči v premajhnem poudarku na vzgojnem trenutku mladih: dr. Piciga je opozorila, da uspešne države, kakršni sta Finska in Irska (ki sta po številu prebivalcev primerljivi s Slovenijo), gojijo v mladih občutek narodnega ponosa, stremljenja po skupnem dobrem, odgovornosti itd. Tega v Sloveniji ni niti na višjih šolah, kaj šele na univerzi. Tretji razlog pa je pomanjkanje t.i. raziskovalnih parkov, kjer znanstveniki delajo v tesnem stiku z gospodarskim svetom. Takih raziskovalnih parkov je na primer v Italiji, vzdolž meje s Slovenijo, kar precej, tako da slovenski znanstveniki, ki ne najdejo perspektivnih služb v Sloveniji, "bežijo" v Italijo ali drugam v svet.

V debati so nekateri izpostavili dejstvo, da znanje, ki bi lahko povezovalo Slovence, te svoje naloge v resnici ne opravlja. Več sto mladih, ki prihajajo iz Slovenije študirat v Trst, se namreč na noben način ne integrira in verjetno sploh ne ve za obstoj manjšine. Od teh mladih naša manjšina nima žal nič (in obratno - saj bi lahko mladi iz Slovenije izkoristili bogato kulturno in rekreativno ponudbo naše manjšine), kot tudi od tistih slovenskih raziskovalcev, ki se zaposlijo v znanstvenih parkih ob meji (npr. v Bazovici in Padričah). Nekoliko bolje je z zamenci, ki študirajo v Sloveniji, saj se ti znajo primerno vključiti v življenje gostujočega

mesta. To je potrdil tudi Martin Turk, ki se je dobro vključil v slovenski filmski ambient, sploh pa je zanj študij v slovenski prestolnici predstavljal obogatitev, ker mu je okrepil občutek pripadnosti slovenskemu narodu in naciji.

ENCIKLOPEDIJA HUMORJA IN ZAKLJUČNI ŽUR

Na okrogli mizi so imeli udeleženci Drage mladih prost čas za socializacijo in klepet, popoldne so oblikovali še okroglo mizo o sodelovanju med slovenskimi mladinskimi organizacijami, kasneje pa so se lahko vključili v program študijskih dnevov Draga. Zvečer je bila na vrsti gledališka predstava Enciklopedija humorja. Oblikovali so jo mladi igralci Maruška Guštin, Caterina Pauluzzi, Tina Šinigoj, Agata Venier, Nina Žvab, Danijel Simonettig in Manuel Zottich, plesalci pa so bili Jurincic Patrizia, Maučec Aleksander, Bernetti Stefano, Visentin Talita in Vidmar Barbara. Po predstavi, ki je doživela lep uspeh, so se mladi pozabavali na žuru v kletnih prostorih Finžgarjevega doma.

Jasna Košuta in Sara Magliacane

Na okrogli mizi o povezovalni moči znanja so sodelovali Martin Turk, moderatorka Simona Drenik, Peter Vencelj in Darja Piciga (foto KROMA).

Spodaj: debata o sodelovanju med mladinskimi organizacijami (foto Maver).

Desno: zaključni žur (foto Matej Susič).

SIDDHARTA

Najuspešnejša slovenska ROCK skupina

13. septembra 2003 se je pisala zgodovina slovenske rock glasbe, kajti najbolj priljubljena in najuspešnejša slovenska rock skupina, Siddharta, je na stadionu za Bežigradom priredila neverjetno uspešen koncert za 30.000 navdušenih poslušalcev. Poleg centralnega odra, na katerem so zaigrali Boštjan, Cene, Jani, Primož, Tomaž in Tomi, sta bila še levi oder za simfonični orkester RTV-ja in desni za nastop kakih 50 plesalcev, pa oglejmeti, ugledni gostje (publiko so najprej segreli hip-hop skupina Plan B in DJ Umek, na odru pa se je med koncertom pojavil tudi Vlado Kreslin, ki je v duetu s Tomijem zapel *Od višine se zvrtil*), atmosfera pomembnih nastopov na stadionu (doslej primeren le za velike svetovne zvezde), vse to je pripomoglo k uspehu največjega slovenskega koncerta, glavno zaslugo pa so imeli seveda Siddharta sami ter vsi, ki jim s skrbnim delom in programi-

ranjem pomagajo na tej uspešni poti.

S tem koncertom se je začela nova turneja ob izdaji plošče RH- (plošča je izšla sredi avgusta) in se končala dolga odsotnost z odrov: Siddharta so zadnjič nastopili na slovenskih tleh junija 2002, ko so v Križankah zaključili turnejo Nord, nakar so se prepustili ustvarjanju novih pesmi. Kljub scenskemu in medijskemu molku pa so se letos poleti odločili, da ga bodo izven matice prekinili in nas počastili s prisotnostjo na Zamejskem Rock Festivalu, tako da se predstavijo tudi zamejski publiko. Ob tej priložnosti smo organizatorji spoznali, da so uspehom in slavi navkljub člani skupine še vedno čisto navadni prijazni fantje, ki se radi spontano pogovarjajo tako z oboževalci kot tudi z novinarji. Priložnost smo seveda izkoristili tudi mi in vprašali Primoža, kitarista, če bi skupino predstavil bralcem Rasti.

T: Primož, bi najprej povedal, kako je vaša skupina nastala?

P: Zbrali smo se leta '95 kot štiričlanska zasedba, z dvema kitarama, bobni in basom, kasneje se nam je pridružil še Cene na saksofonu in Tomaž na klaviaturah. Od leta '99 obstajamo kot sekstet. Čisto na začetku, ko ni še sploh obstajalo ime Siddharta, so se kitarist, bobnar in basist, to so bili Boštjan, Tomi in Primož (basist prve zasedbe), zbirali v garaži in poskušali. Potem so potrebovali še enega, in sem se pridružil jaz - tako smo dejansko mi štirje od začetka skupaj. Leta '99 smo izdali ploščo ID, naš debi, ki smo jo pripravljali oz. ta material preigravali v garaži kar štiri leta. Leta 2001 smo izdali Nord, naslednje leto Silicon Delta, ploščo remiksov, zdaj pa smo ravno pred izidom nove avtorske plošče RH-.

T: Opazil sem, da se kljub uspehom ne obnašate kot zvezde - po koncertih se radi

posvetite gledalcem, jih sprejmete, se z njimi pogovarjate, z njimi tudi žurirate. Se vam je življenje kaj spremenilo, odkar ste slavni?

P: Se je spremenilo, ja, samo to še ne pomeni, da smo se mi spremenili. V bistvu smo od samega začetka kar dobro in trdo delali, da smo lahko zdaj to, kar smo, in to nas drži na realnih tleh. Vse to ni prišlo kar čez noč, čeprav se tako zdi. Skupina obstaja že osem let in nekaj poti je že za nami. Kar se pa tiče pogovarjanja s fani in podobno, mislim, da je to najmanj, kar lahko bend naredi za svojo publiko in to za nas sploh ni noben problem.

T: Na koncertu je bilo očitno, da igrate, ker se zabavate, ker vam je v užitek, ne pa zato, ker bi vaša glasba bila gola komercialna poteza...

P: Potrdim, mi smo itak začeli zaradi glasbe same. Neko ustvarjanje ima vsak človek v sebi, želi nekaj narediti, doseči nek napredek... Pri nas vse to filtrira

skozi glasbo. Nastop v živo je potem najlepše. Seveda ima tudi snemanje plošče svoj čar, svoje pluse in minuse, ampak ko band igra v živo se tiste energije šestih individuov združijo in grejo v publiko. Publika potem to začuti, se mi zdi.

T: Ja, seveda začuti. Ker pa si že omenjal snemanje plošče - mislite, da boste svojo novo ploščo promovirali tudi v tujini, da boste razširili svoj krogu poslušalcev?

Koncert na stadionu za Bežigradom je priklical 30.000 navdušencev (foto Tomaž Susič).

Z leve: Cene, Boštjan, Tomi, Tomaž, Primož in Jani.

naših načrtih. Plošča je posneta tako v slovenskem kot v angleškem jeziku prav z namenom, da ne bomo nepripravljeni, ko bo prišlo do turneje ven. Naša želja je, da se tudi uspeh v tujini zgradi na bazi fanov, ne zgolj z nekimi potezami glasbene industrije, kot na primer, da bi se band na silo nekam postavil. Če nimaš temeljev, se hiša zelo hitro sesuje. V Sloveniji imamo že zelo trdne temelje, v tujini bi jih ravno tako radi imeli. Plošča bo izšla v dveh verzijah v Sloveniji. Zaenkrat nimamo založnika za tuji trg, ampak če pride do zanimanja, bomo seveda pripravljeno material pošiljali ven, na festivale in podobno. Če bo ponudba razumna, se bomo gotovo odzvali. Tudi vam bomo gotovo poslali CD, naš menedžer bo sigurno to zrihtal! (smeh)

T: Če se povrnemo na koncert v našem zamejstvu - kako to, da ste se odločili nastopiti pri nas? Prej niste nastopali že dolgo časa...

P: V Sloveniji nismo nastopali že približno eno leto. Zadnjič smo nastopili lani poleti v Izoli na Rock in Izola. Letos smo igrali le v Zagrebu in včeraj tu, pri vas. To pa zato, ker pač to ni Slovenija. Rekli smo, da v Sloveniji ne bomo več igrali, ker smo povedali že vse, kar smo hoteli povedati. Za nami je bilo že toliko koncertov in toliko intervjujev, pa ne moremo ponuditi nič novega. Bilo bi, kot da bi v nedogled obračali stare besede, tako da smo se odločili, da prekinemo, se koncentriramo na ploščo, potem pa bomo spet začeli s koncerti in intervjuji, ko bo nova plošča. Seveda pa začenjamo v tujini z nule in tudi star material je tukaj nekaj novega.

P: Zelo radi bi, ja, zato se tudi podajamo na te koncerte za slovensko mejo, čeprav so zaenkrat še posamični. Vsekakor je to v

T: Vas je morda presenetilo, da so vas tudi zamejski Slovenci prišli poslušati, da so poznali vaše pesmi in jih prepevali skupaj z vašimi zvestimi poslušalci iz Slovenije?

P: Ja, to je bilo prijetno presenečenje. Tukaj smo sicer še toliko blizu meje, da se je gotovo čutil kak vpliv iz Slovenije... Mislim, če bi tak odziv doživeli na Japonskem, potem bi sigurno bili veliko bolj presenečeni! (smeh) Ampak ne, resno, vsak začetek je nekaj novega. Nekje je treba začeti in mi smo zdaj naredili tukaj prvi korak. Zadovoljni smo, publika je bila super...

T: Se pravi, da boste še kdaj prišli...

P: Sigurno pridemo, sigurno! Čeprav ne bo več med zamejci, če bomo zdaj združeni.

T: Ja, vsi bomo Slovenci, ne?

P: Ja, oziroma Evropejci. Slovenci znotraj Evrope.

T: Verjetno ste vi navajeni na veliko večje koncerte... Upam, da niste odšli z vtisom, da ni bil odziv dovolj številčen.

P: Ne, sploh ne, jaz sem bil zelo presenečen nad številom oseb. Malo se je verjetno poznalo, da smo nastopali bolj pozno, ampak to ni nič tragičnega. Dejansko sem bil osebno zelo presenečen nad obiskom. Praprotni za nas nič manj pomemben kot ostali kraji, v katerih smo nastopali. V Sloveniji je postala stalnica, da stopimo na te velike odre in s tem tudi zgubimo tisti intimni kontakt s prvimi vrstami. V klubskih scenah lahko potem to spet nadoknadimo. Ampak ne bi rekel, da je bilo v Praprotnu klubsko vzdušje, bilo je nekje na pol poti med velikimi koncerti in klubi. V Zagrebu je bilo veliko bolj klubsko, tudi obisk je bil manjši, kakih 400 ljudi... Ampak po enem letu odsotnosti je bilo oboje res super, nekako rabimo to, to je za nas kot droga, ampak taka... pozitivna.

T: Kaj bi še povedal našim bralcem?

P: Naj spremljajo, kaj se dogaja s Siddharta na spletni strani <http://www.siddharta.net/>. Tam bodo lahko dobili vse novice o nas in o naših koncertih.

Teško si predstavljamo, kaj lahko še naredijo Siddharta, da presežejo ta izvrstni uspeh. Sami trdijo, da je pot pred njimi še dolga in da se hočejo še preizkušati in se razvijati. Zaenkrat lahko torej rečemo, da težko pričakujemo prihod njihove turneje v naše kraje in jim voščimo, da bi svojo uspešno pot nadaljevali v Evropi (in po celem svetu, zakaj pa ne?).

Tomaž Susič

"Praprotno je bil za nas prijetno presenečenje. Publika je bila SUPEB!" (foto Tomaž Susič).

NA NOČNI OMARICI IMAM TRENUTNO...

Začetek šolskega leta je tu in z njim tudi jesen, ki prinaša krajše in meglene dneve ter daljše in temnejše noči. Odpadanju listja z dreves in sivemu vremenu se včasih pridružuje tudi dolgčas, zaradi katerega se veliko nas, mladih, začneja posvečati branju, šolskemu ter - čeprav le včasih in kolikor nam čas dopušča - tudi izvenšolskemu. Rast je zanimivo, katere tematike najbolj privlačijo mlade, ali nas k branju pritegne bolj knjiga ali časopis, pri katerih člankih se oko najpogosteje ustavlja, katere so najbolj uspešne knjige in kaj menimo o današnjem zamejskem tisku. Zato smo zbrali nekaj mnenj, ki nam nudijo vpogled v bralne izbire in okuse naših sovrstnikov. Vsakega anketiranca smo ob koncu tudi vprašali, katero knjigo bi priporočili ostalim mladim za jesensko branje. Poglejmo, kako so nam odgovorili.

Ivan, 16 let (znanstveni licej): V glavnem najraje berem časopise, ker me najbolj zanimajo aktualni problemi, saj sem lahko tako vedno na tekočem. Zadnje čase opažam, da postaja zamejski tisk vedno manj zanimiv, ker ne obravnava tem, ki bi zadevale mlade. Najraje berem članke, ki obravnavajo glasbo in psihologijo, npr. odnose med fanti in dekleti. Kar pa se tiče knjig, trenutno berem "Grof Monte Cristo", drugim pa bi priporočil Jurčičev roman "Deseti brat".

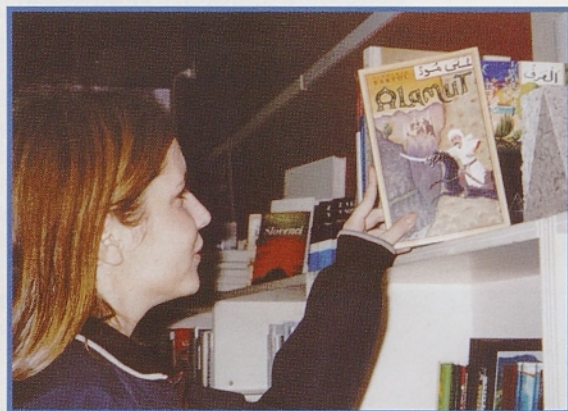
Sara, 18 let (znanstveni licej): Najbolj pogosto prebiram Primorski dnevnik zaradi krajevne kronike, večkrat pa berem tudi Rast, ker vsebuje članke, ki so jih sestavili mladi sami. Najraje berem članke o umetnosti. Trenutno berem knjigo "Shining" Stephena Kinga, priporočam pa Bartolov roman "Alamut".

Matteo, 21 let (univerzitetni študent): Redno prebiram zamejske časopise, menim pa, da je zamejski tisk izredno nizke kvalitete, tudi če občasno naletim na kaj zanimivega. Veliko berem o glasbi, športu, šolstvu, aktualnih problemih, zgodovini in računalnikih. Trenutno prebiram Kerouacovo knjigo "Na cesti", drugim priporočam "Minuet za kitaro".

Jasna, 18 let (znanstveni licej): Redno prebiram Primorski dnevnik, ker me ti članki zanimajo in da bi si pridobila splošno kulturo. Mislim, da v zamejskem tisku ni dosti izbire in da tisto, kar imamo, bi lahko bilo boljše kvalitete. Menim, da imamo mladi za pridobivanje prostora v tem svetu veliko možnosti, a jih ne izkoristimo. Trenutno prebiram Stendhalov roman "Rdeče in črno", mladim pa priporočam "Desetega brata" Josipa Jurčiča, ker enostavno in slikovito prikazuje slovenske navade in običaje.

Verena, 15 let (klasični licej): Zamejski tisk prebiram, da bi se seznanila z najnovejšimi novicami, ki zadevajo moje domače okolje. Skoraj vsak dan pokukam v Primorski dnevnik, največ iz radovednosti. Menim, da mladi nimajo dovolj prostora v zamejskem tisku, ker se govori preveč o politiki, ki nas mlade ne zanima preveč. Trenutno berem knjigo "Bazoviški spomenik" Vekoslava Špangerja, ker se bliža obletnica ustrelitve bazoviških junakov. Za branje pa priporočam Kersnikovi deli "Ciklumen" in "Agitator".

Edvin, 23 let (zaposlen na socialnem področju): Rad berem zamejski tisk, v glavnem Primorski dnevnik, a tudi

Katero knjigo bom prebrala to jesen? (foto S. Magliacane).

Rast in Novi glas; mislim pa, da se nudi mladim premalo prostora. Berem o najrazličnejših temah, od športa do aktualnih problemov, pa vse tja do glasbe. Kar se pa tiče knjig, mladim priporočam knjigo "Mesto v zalivu" Borisa Pahorja.

**Verena Zeriul
in Nina Corbatti**

Cristian Lavrencic

KANADSKE MISLI, REKE IN JEZERA *(pesniški cikel)*

ZDRUŽENI PRIHOD

Nova zemlja
se deviško odpira
v naših mislih.
Objemajo se jezera
pod sladko odejo
oblakov rahlosvetlih:
Rojene želje
zalivajo nastalo morje...

peruti
se poševno nižajo,
črta na obzorju
predstavam nasilno se približa;
zemlja, kopno,
je že pod letečimi izrazi...,
država vse skrivnosti školjkasto odpira;
narava..., hiše..., Boston..., Toronto...

KRI BREZ VODE IN KOVINE

Vsaka kri
dotika se druge krvi...
Spominska slika
sredi kovin orjaških
odpira kanale
za nove življenjske
zahvale...
Nekdo nas z vrha opazuje,
sredi stolpa

v ogledalo luč izžareva.
Nekdo sedaj že pod baldahinom piska;
obred
se z novo krvjo pričanja,
slika se v bolesi zapira;
barve izgublja
pod dolarji,
ki razpršeno odkupujejo,
vitalne (železne) potrebe.

ALGONQIN 2002

Stolice
se srebrno močijo
v parnem vetru;
Indijanec,
Indijanec...,
vdihuje zadnje ure zraka,
in glas narave.

Po črni strugi
prevažajo se utrujena telesa,
Skok...,
ohlaja v vodi tenke ladje in vesla;
človek pa divje,
napeto skaka,
bolečine in spomine brezplačno sprošča
mlademu jezeru ob mlademu otoku.

Zapirajo in ožajo se parki
v edino grižo;
hribček, kjer se zadnji žarki
spajajo z naravo sonca;
z bobri, losi in medvedi,
ki po zadnji sliki
davno hrepenijo...

Ob dotiku vsakem
brezciljno voda izhlapeva
v nebeške oblake,
kjer človeške in živalske misli
spremljajo nepopisano naravo...,
Algonquin,
Algonquin...
Naboj stoji vojaško ob naboju,
ob močvirju ozek šum;
los se v mlako zgrudi,
brez rogov... posušeno...

V začaran krog se vse zapira,
in nato v svetlo jutro se odpira...,
odpira
v mejah mladega otoka.

Cristian
Lavrencic je za
ta pesniški cikel
prejel prvo
nagrado na lite-
ramnem natečaju
SKK 2003.

BESEDA OB GLASNEM ZVOKU

*Pogledi se
nedotakljivo gibljejo,
po smernicah in stezah
tvojega duha,
ki blešči v ponosu, kot kamenčki
ob peščeni obali,
sred jesenskega deževja...*

*Tenke roke v globino
se premikajo gostega zraka,
in opirajo se v vetrne tokove,*

*ki oklepajo ženske obraze
in telesa.*

*Ko pod težo dneva
se oči zapirajo,
v klopčič zbirajo se misli, izkušnje in težave;
v klopčič... v svež obraz,
ki me stalno gleda
preko srebrnega jezera...;
skrivnostnega pogleda,
ilovnatnega... zemeljskega...*

(dalje s prve strani)

ni naboj, ki lahko postane močna motivacija znotraj neke skupnosti. Zato je nujno, da se ta naboj razlije na čim večje možno število ljudi. Vloga, ki jo pri tem imajo mediji, je bistvenega pomena. Časopisi morajo poročati o vsakem uspehu in o vsakem pozitivnem dogodku, pa naj bodo ti vzeti iz sveta glasbe, športa ali kulture. Mlad človek ima pravico, da sam in svobodno izbere področje, kamor usmerjati svoje energije in svoje talente. Samo preko take svobode odločanja bo lahko res dal vse od sebe, vse svoje navdušenje in vso svojo gorečnost. Na tak način bodo naši mladi želi vedno nove uspehe, na katerih bomo gradili našo skupno bodočnost.

Znotraj vsega tega procesa je seveda bistvenega pomena vloga, ki jo igra šola. Ta mora na mlade vplivati pozitivno in jih stalno spodbujati k aktivnemu udejstvovanju izven šolskih poslopij. Učno (in neučno) osebe morata slediti in vedeti za izvenšolske uspehe dijakov in jih pohvaliti ob vsakem doseženem rezultatu. Bistveno in morda najvažnejšo vlogo pa igra v vsem tem družina. Domači ambient mora biti tisti primum mobile, ki mladostniku stalno daje zanos, navdušenje in zgled. Družinski krog je vodnjak, iz katerega vsak mlad človek neprenehoma črpa energijo in motivacijo in mora zato biti vedno poln svežine, novih idej in vedrosti.

Mladost ni le norost. Ni le tisto obdobje življenja, ko se človek prepusti zgolj uživaštvu, zabavi in površnosti. Mladost je prevsem čas, ki je prežet s čisto in golo energičnostjo. Energičnost, ki se prelija v konstruktivne in propozitivne cilje pa daje vsej skupnosti novega elana, zagona in novih moči. Prav ti so edini pogoji, da lahko z optimizmom gledamo na bodočnost naših ustanov, društev in seveda nas samih.

Peter Špacapan

Sprašujem se, kako je mogoče, da se tako mlad človek naveliča nečesa, ko pa ga pravzaprav še sploh ni spoznal... Je morda odbojka primer zase? Ne, podobno se dogaja tudi s košarko, nogometom...

Mislím, da ima tudi naša družba svoj del krivde za upadanje zanimanja mladih, da bi bili aktivni na kakem področju: živimo namreč v družbi in času napredka in modernizacije in prav to dopušča človeku vse manj časa, ki bi ga lahko organiziral, kot si sam želi. Vsi bi radi naredili in spoznali vse, kar se da, časa pa ni nikoli dovolj...

Zgodi pa se tudi obratno: mladi se z veseljem posvečajo športu do približno štirinajstega leta starosti, v višješolskih letih pa izgubijo voljo in ljubezen do športa in to opravičijo, češ da nimajo časa, ker se morajo veliko učiti in tako opustijo vsako delovanje. Kako pa potem uporabijo svoj prosti čas? Meni je odgovor neznan, kot mi je včasih neznan tudi pomen besed prosti čas. Prepričana sem, da je mladim vse mogoče, tudi to, kar se na prvi pogled zdi neuresničljivo, potrebno pa je veliko vztrajnosti in dobre volje. Poznam veliko mladih, ki so aktivni na športnem in kulturnem področju, ljubijo petje in študij tujih jezikov, med vsemi temi dejavnostmi pa vseeno najdejo čas, ki ga posvečajo prostovoljnemu delu ali raznim drugim organizacijam.

Vse se začne pri volji in želji posameznikov, da bi bili čimbolj aktivni in zaslužni pri svojem delovanju. Konča pa se na različne načine; pri meni se bo končalo s pozivom mladim, ki izhaja iz mojih prepričanj: "Vse je mogoče... in nikoli ni prepozno!"

Ivana Gantar